

Profnummer.

K I N D E R G A R T E N

Tidskrift för Hem, Kindergarten och Skola

Barnens väl - Sveriges väl.

N:o 1

Dec. 1905

1:a arg.

Redaktion Kommendörsgatan 25 Stockholm.

A n m ä l a n.

Den 6:e nov. hölls i Kindergarten på Kommendörsgatan i Stockholm ett möte för bildandet af en Svensk Fröbel Förening. Föreningens ändamål skall vara att sprida kännedom om Frøbels Uppfostringsidéer upp-
rätta Barntrudgårdar och försöka att skaffa dugliga Kindergartens le-
darinnor för hem och Kindergarten. För vinnandet af sina syften vill
Föreningen utgifva ett organ, som skall ha till ändamål att meddela
upplysningar angående frågor som röra om grundläggande barnuppfostran,
lämpliga sagor och sånger, sysselsättningar m.m. Som de pekuniära för-
hållandena ej tillåta några större omkostnader utkommer tidskriften som
prof endast på detta anspråklösa sätt och vill samtidigt som den in-
bjuder till prenumeration kalla medlemmar till Föreningen. Priset för
tidningen skall blifva om tillräckligt många prenumeranter anmäla sig
1.50 per år och utgifves den en gång i månaden under arbetsåret. Upp-
satser mottagas med tacksamhet, frågor och svar till frågeafdelninge.
likaledes om de sändas till Redaktionen Kommendörsgatan 25 Stockholm.

Redaktionen.

Henriette Schrader.

Henriette Schrader, född Breymann, är en af vår tids mest bety-
dande kvinnor.

Det är hon, som inom uppfostringskonstens område utfört det re-
formarbete, som gällt de små barnens fostran och handledning och som
därmed omintetgjort den gammalmodiga, olycksbringande fördomen att små
barns fostran och vård vore något för den bildade kvinnan under-
ordnad och ovärdigt.

Född i ett enkelt prästhem i Mahlum i Braunschweig, rikt utrus-
tad å såväl hjärtats som hufvudets vägnar, närdes hos henne redan ti-
digt en brinnande längtan efter sysselsättning, efter en lifsappgift.

Där väntade henne också en sådan, som skulle ställa henne långt

utom kretsen af vanliga kvinnor. Hon var s.k. Grosshichte till Fröbel och sändes som helt ung till dennes skola i Keilhau. Där blef hon djupt gripen af de Fröbelska idéerna, hvilka lägga största vikten vid uppfostran under de sju första lefnadsåren.

När Fröbel i Liebenstein inrättade sitt första seminarium för att utbildade Kindergärtnerinnen är Henriette med. Allt som hos Fröbel var famlande och opraktiskt fick genom henne fastare form och rikare innehåll.

Af hans pedagogik och filosofi upptog hon endast det som förenade sig med hennes egna sunda åsikter om barnuppfostran och kvinnobildning.

För att tillämpa sina hos Fröbel inhämtade kunskaper inrättade Henriette Breymann i Watzum sin första lilla anstalt för unga flickor i förening med en Kindergarten.

Där kom hon i rikt tillfälle att utveckla sin älsklingstanke: uppfostran till ideelt familjelif. Det som där för framförallt kännetecknade, hennes skola var sann moderlighet och varm familjeprägel.

1871 gifte sig Henriette Breymann med Bandirektör Karl Schrader och bosatte sig i Berlin där hon fick ett större och rikare fält för sin verksamhet. I sin man, som var en ädel patriot, fick hon en varm medarbetare. Båda besjälades af samma tanke: En ädel mänsklighet bevingas af en lycklig barndom.

Detta var lösenordet, då de 1873 stiftade Verein für Volkserziehung, grundvalen till det storartade Pestalozzi - Fröbelhaus.

År efter år växte föreningen. Där satte också Frau Schrader in de stora lysande gåfvor, Gud i så rikt mått beskärt henne. Frau Schrader lärde: för att skapa harmoniska lifsförhållanden fordras harmoniskt bildade människor. Att lefva lifvet helt och rätt är ingen naturinstinkt. Ur naturkällan allena framgår ingen lefnadskonstnär utan genom samverkan af naturen och konsten. Lifvet är ej blott en Guds gåfva till människan, det är en Guds uppgift, en förpliktelse att lefva till nytta och välsignelse för andra och därmed till egen lycka och välfärd.

Större och större blef kretsen af dem, som lyssnade till Henriette Schrader. Från kejsarborgen vid Unter den Linden och från de fattiga hemmen i Berlins förstäder hade hon tacksamma åhörare.

Vi minnas henne väl, den vackra statliga kvinnan med den varma, förståelsefulla genomträngande blicken, de milda dragen och sin oändliga kärlek till allt skönt, rent och ideellt i lifvet.

1878 kom Henriette Schrader i beröring med dåvarande Kronprinsessan Friedrich och fick i henne en varm vän, ett godt stöd för sin verksamhet.

Sitt bästa, kraftigaste verktyg hade Frau Schrader i sin forna elev Annette Hamminch Schepel. Här - i arbetet - var det Frau Schrader som var hufvudet, snillet, Fräulein Schepel, hjärtat, handen, som alltid med samma klarhet, samma hänförelse förstod att praktiskt omsätta Frau Schraders teorier. Anstalten växte, men där fattades både utrymme och medel för att värdigt utföra de för kvinnouthildningen och barnauppfostran nödvändiga reformerna och arbetsplanerna. Genom Frau Schraders bekantskap med Frau Elisabet Wentzel Hechmann, hvilken genom sin furstliga rikedom kunde bygga Henriette Schraders livsverk ett helgadt hem, fick Pestalozzi-Fröbelhaus en den samma värdig yttre inhägnad.

Där vägrades emellertid Frau Schrader att se det yttre af sitt livsverks fullbordan. De sista åren af sitt lif var hon bunden vid sjukbädden och hon som alltid varit den främsta i arbetet, måste känna huru krafterna allt mera sveko henne.

När undertecknad i Juli 1899 besökte henne sista gången, förstod jag tydligt, att döden redan satt sin stämpel å de tärda dragen.

Den 25 Augusti s.å. blef hennes sista lefnadsdag.

Dock - sitt bästa arf - kärleken till och hänförelsen för sin idé har hon efterlämnat åt oss. Må hennes maningsord: "Ubet geistige Mütter/lichkeit" nå djupet af våra hjärtan och mana oss att värdigt gripa oss an vårt lifsarbete och därmed tacka henne för all bygd hon brutit inom pädagogikens värld, där hon visat oss vägen till ett äkta, kvinligt lifsarbete.

A.E.

Den heliga Julnatten.

Stilla låg natten, skymningen bredde
Ljudlöst sitt flor öfver öknarnes rund
Herdarne tröttade hjordarne ledde
Bort till de skyddande palmernas lund.
En stjärna stiger
Ur öster upp
Och viger natten
Till helgadt loff.
Stjärnan de långväga främlingar visar
Vägen till krubban bland Betlehems stall,
Glada de skynda och Herren de prisa
Säkert till målet Han leda dem skall.
"Helig i höjden
Herre vår Gud
Jublen och fröjdens
Hören vårt bud."

"Frid vare eder i alle på jorden
ära i höjden åt allas vår Gud,
född är i natten er Frälsare vorden,"
härskaror sjunga med himmelska ljud.
I.S.

Musik af Nyberg utkommer till julen hos Elkan och Schildknecht.

Jultomten och Julbocken.

Lek.

Barnen ställa upp sig i en rad, tätt efter hvarandra. Den första i raden är Jultomten N:o 1 och den sista i raden Julbocken N:o 2. N:o 1 stampar i golvet, N:o 2 frågar: "Hvem är det som stampar," N:o 1 "Jultomten", N:o 2 "Hvad vill han?" N:o 1 "Ut och rida," N:o 2 "men det är ej Jul än," N:o 1 "Jag vill ut och se om barnen äro snälla," N:o 2 "Försök att taga mig då." Tomten springer rundt barnraden, som skall stå alldeles stilla tills bocken är infångad. De ställa sig därefter in bland de andra och leken börjas på nytt af dem, som nu stå först och sist.

I. S.

Frågor och svar.

1. Hvad bör man lämpligen kalla den person, som hjälper till i en Kindergarten, då med lärarinna vanligen förstås den som lär barnen läsa?
2. Hvilket månadsföremål är tacksammast för utförandet af de flesta olikartade föremål?
3. Hur kan en skola på landet bäst och med minsta omkostnader kunna tillgodogöra sig Frøbels uppfostringsidéer, då den obligatoriska läsningen tar så lång tid i anspråk?

Ingrid Sundströms Modellserie i småslöjd är utkommen och består af 8 planscher. Flera af arbetena äro försedda med ritning i och för målning. Rekvisitioner mottagas af Kindergarten, Kommendörsgatan 25 Stockholm eller direkt till I. Sundström, Observatoriegatan 1 Stockholm. Priset är 3.50.

Aktiva medlemmar i föreningen erhålla t.v. tidningen fritt.

Annonser för tidningen mottages.

Redaktionen.